

Nakon katastrofa kod Perl Harbora decembra 1941. SAD su stupile u rat i odmah se suočile sa problemom brodogradnje. Ratni brodovi su morali prevaljivati golema prostranstva a bili su izloženi permanentnim napadima podmorničkih "vukova" admirala Denica (Doenitz) i - jasno - desetkovani. Pred početak rada u SAD je usvojen plan izgradnje 500 brodova u periodu od 10 godina. U ratnim uslovima je taj plan bio više nego jadan, jer da bi se jedan brod projektovao, izgradio, naoružao i porinuo u more bilo je potrebno najmanje godinu dana. Čak i kada bi sva američka brodogradilišta radila u tri smene ne bi ipak zadovoljile ni izbliza potrebe za brodovima koje je nametnuo rat. Upravo u jeku najnaglašenije krize u brodogradnji SAD pojavio se H. J. Kajzer (Keiser) (industrijalac i novajlija u toj oblasti) sa fantastičnim predlogom. On je izjavio - ako mu to bude omogućeno može izgraditi na svakih devet meseci po jedan brod spreman za korišćenje a nagovestio je da se taj rok može i skratiti kada se posao uhoda. Ti brodovi - rekao je - neće biti lepi ali će služiti svojim osnovnim svrhama - sigurnoj i prenosu velikih tereta. Stručnjaci za brodogradnju si izjavili da je Keiserova ideja neostvariva, ali je pod pritiskom potreba ovom industrijalcu ipak dozvoljeno da svoj fantastični plan pokuša da ostvari. Kongres mu je stavio na raspolaganje sredstva, proizvodne kapacitete i potpunu slobodu u realizaciji. I - uspeo je; prvi iz predviđene serije od 13 brodova porinut je u more za devet meseci - što je bio apsolutni rekord. Jedini nedostatak - u poređenju sa postojećim brodovima - bila mu je sporost jer je imao motor male snage pošto se za izgradnju jačeg motora moralo utrošiti barem još dva meseca.

No, more je gutalo američke brodove pa je rok od devet meseci postao predug. Zato je Keiser - i nadalje nepodržan od glavnine stručnjaka - sugerisao sledeću tehnologiju rada i podelu poslova: brodove graditi od prefabrikovanih elemenata koji se u brodogradilište dovoze, a zatim zavaraju umesto da se zakivaju; u toj fabrikaciji elemenata brodova treba da učestvuju sva brodogradilišta SAD i to strogo specijalizovano. Keiser je - valja reći i to - ovde prevazišao lični interes jer nije zadržao monopol nad svojim patentom, mada je na to imao pravo.

Rezultat predloga da se svi brodovi grade sistemom prefabrikovanih elemenata je bio da se ubra potrebno vreme za izgradnju jednog broda sa 9 meseci smanjilo na svega 100 dana. Smatralo se - opet - da je to istinska donja granica. Ali, Kajzr je sada zahtevao da se brodovi počnu graditi po istom planu i to u serijama (čime su preskočene faze projektovanja). Nakon što je i ovo prihvaćeno brodovi su se bukvalno počeli graditi na tekućim trakama. Početkom 1942 godine brodogradilišta su uspevala isporučivati po jedan brod na svakih 80 dana, pola godine kasnije na svakih 30 dana, a krajem 1942. godine na svakih 15 dana!

Tempo brodogradnje je postao tako silovit (i to tim više što su svi brodovi poznati kao "Liberti", uspešno položili ispit) da su brodogradilišta s mukom dolazila do potrebnog materijala, a i prefabrikovani elementi su dugo putovali do fabrike do brodogradilišta. Zato je Kajzer sa ekipom najužih saradnika sugerisao izgradnju fabrika na samim dokovima. Gvožđe se iz livnica dopremalo u velikim tablama, sečeno je u brodogradilištu na manje table, te table su obeležavane brojevima i tu, u krugu brodogradilišta ubacivane u strojeve. Iz stroja su još na kranovima bočne strane brodova bile zavarivane, a taj posao je obavljala armija od 230.000 varilaca koji su završili kurseve za 4 dana. Tako se izvan brodogradilišta tj. u fabrikama gradio samo komandni most, centralini oficirski most i neki delovi pramca broda.

Tokom ovako organizovane proizvodnje razvilo se spontano takmičenje između, najpre, Ričmondskog i Oregonskog brodogradilišta a kasnije između ostalih. To je takmičenje dovelo do toga da je, uz sve ostale momente 12. novembra 1942. godine Ričmondsko brodogradilište uspelo da izradi brod "Robert E. Piri" (Pirry) za nepunih 5 dana! Niko više nije bio začuđen da je to moguće iako je samo godinu dana ranije za isti posao bilo potrebno 12 meseci.